

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29P/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823220857
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823220857.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho u matky, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava a C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. F. G., toho času bývajúcej v E., H. XXXX/XX, o zníženie výživného na návrh otca, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

odôvodnenie:

- (1) Navrhovateľ – otec maloletého sa podaným návrhom domáha zníženia výživného zo sumy 100 € mesačne na sumu 30 € mesačne.
- (2) Návrh odôvodnil tým, že nemá ako platiť, lebo má 113,60 € mesačne, z čoho mu strhávajú na výkon trestu 56,80 € mesačne a jemu poukazujú 56,80 € mesačne. Je onkologický pacient, preto nemôže byť zaradený do práce. Zhoršil sa mu zdravotný stav, nepočuje na jedno ucho. Strojček stojí 120 €.
- (3) Zároveň s návrhom na začatie konania doručil súdu aj námietku zaujatosti zákonného sudcu, ktorú odôvodnil procesným postupom sudcu v predchádzajúcich konaniach. V súlade s § 53 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd na námietku zaujatosti neprihliadal, pretože sa týka len rozhodovacej činnosti sudcu. Vec preto v súlade s citovaným zákonným ustanovením nebola predložená nadriadenému súdu.
- (4) Súd ustanovil maloletému na zastupovanie v tomto konaní kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a nariadil pojednávanie na 18.12.2023. Predvolal naň oboch rodičov maloletého i kolízneho opatrovníka. Matke sa neporadilo doručiť návrh na začatie konania, avšak ustanovila sa na pojednávanie, na ktorom uviedla, že súhlasí s prejednaním veci napriek tejto skutočnosti. Súd jej návrh na začatie konania doručil pred otvorením pojednávania. Matka s návrhom nesúhlasila. Kolízny opatrovník ani prokurátor so znížením výživného na maloletého nesúhlasili.
- (5) Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a výsluchom oboch rodičov maloletého. Z vykonaných dôkazov zistil nasledujúci skutkový stav:
- (6) Z oznámenia Sociálnej poisťovne na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 2 vyplýva, že otcovi maloletého Sociálna poisťovňa vykonáva zrážky z dôchodku vo výške 56,80 € mesačne na úhradu trov výkonu trestu. Z dôchodku mu mesačne poukazujú 56,80 €.
- (7) Z lustrácií na č.l. 6 vyplýva, že otec maloletého je od 29.07.2023 vo väzbe v konaní pred súdom vo veci Okresného súdu Prievidza 1T/67/2023. Z registra obyvateľov vyplýva, že je slobodný, má jediné dieťa a trvalý pobyt má v meste E.. Matka maloletého je slobodná, má štyri deti, trvalý pobyt má v obci D. F. G.. Matka je od 18.11.2021 zamestnaná u zamestnávateľa Lidl Slovenská republika, v.o.s. Nie je poberateľom žiadnych dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 113,60 € mesačne. Ani matka, ani otec nie sú majiteľmi účtu v Slovenskej republike.

(8) Z odpovede Sociálnej poisťovne na č.l. 22 vyplýva, že otec nie je poberateľom dávok nemocenského poistenia, garančného poistenia, úrazového poistenia ani dávok v nezamestnanosti. Je poberateľom invalidného dôchodku priznaného od 12.05.2010 v súčasnosti 113,60 mesačne. Sú mu z neho vykonávané zrážky 56,80 € mesačne.

(9) Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava na č.l. 25 až 27 vyplýva, že otec nie je pracovne zaradený, o zaradenie do práce neprejavil záujem. Nepoberá žiadnu pracovnú odmenu. Ide o obvineného, ktorý si plní základné povinnosti vyplývajúce zo zákona a priebeh väzby u neho je momentálne bezproblémový.

(10) Z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava na č.l. 31 až 32 vyplýva, že otcovi sa zrážky z dôchodku v ústave nevykonávajú. Pracovnú odmenu nepoberá ani nepoberal, uhrádzal výživné na základe dobrovoľnej úhrady od 10 € po 45 € mesačne v rôznych výškach. Zbor má proti nemu pohľadávku vo výške 188 €, ktorá nie je splatená, iné pohľadávky z oznámenia nevyplývajú.

(11) Z potvrdenia o mzde matky na č.l. 36 až 39 vyplýva, že v roku 2023 mala priemernú mesačnú mzdu vo výške 573,22 € v čistom.

(12) Z pracovného hodnotenia matky na č.l. 41 vyplýva, že zamestnávateľom je hodnotená kladne, žiadnu možnosť kariérneho rastu neodmietla.

(13) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 49 vyplýva, že matka prispieva na výživu svojho syna I. H. sumou 50 € mesačne a nad rámec tejto sumy ešte 10 € mesačne a na výživu svojho syna J. A. prispieva sumou 30 € mesačne a nad rámec tejto sumy ešte 20 € mesačne. Zamestnaná je u zamestnávateľa Lidl Slovenská republika v.s.o., kde má mesačný príjem cca 680 – 700 €. Je poberateľkou prídavkov na deti 120 € mesačne. S maloletým A., A. a partnerom býva v zariadenom X-XXXXXXX byte, náklady na nájom má 480 € mesačne, na televíziu a internet 20 € mesačne, na stravu 400 € mesačne, za mobilný telefón 30 € mesačne. Okrem toho má výdavky na triedny fond detí 30 € ročne a ZRPŠ 20 € ročne, školské pomôcky 123 € ročne a mobilný telefón 10 € mesačne. Maloletý A. má problémy s dolnou končatinou, mal. A. trpí na kožné ochorenie.

(14) Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. PE-6P/21/2023 vyplýva, že súd rozsudkom zo dňa 26.06.2023 rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného z dôvodu, že u neho ani u matky či maloletého nezistil žiadnu podstatnú zmenu pomerov oproti ostatnému rozhodnutiu o vyživovacej povinnosti. Otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, príjem mal len z invalidného dôchodku. Maloletý bol žiakom základnej školy, navštevoval ortopéda. Rozsudok v tejto veci nadobudol právoplatnosť dňa 27.07.2023.

(15) Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. PE-6P/54/2022 vyplýva, že v čase posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletému mala matka priemerný mesačný príjem cca 500 – 600 € u rovnakého zamestnávateľa ako v súčasnosti. Bývala v rovnakom byte, s maloletými deťmi. Mala náklady na bývanie 450 € mesačne, na internet a televíziu 20 € mesačne, na stravu 300 € mesačne, na mobilný telefón 25 € mesačne, platila školskú družinu 10 € mesačne, oblečenie 40 € mesačne, ZRPŠ 15 € ročne, triedny fond 15 € ročne, hygienické potreby do školy 5 € mesačne a školské pomôcky 40 € ročne. Platila výživné na dve deti po 50 € mesačne. Mala aj zvýšené výdavky z dôvodu kožného ochorenia dcéry. Otec bol vo väzbe, bol poberateľom invalidného dôchodku vo výške 102,70 € mesačne. Súhlasil s platením výživného vo výške 100 € mesačne. Rodičia uzavreli rodičovskú dohodu o výživnom vo výške 100 € mesačne, splatnom vždy k 15. dňu v mesiaci vopred s účinnosťou od 08.02.2023, ktorú súd rozsudkom schválil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.02.2023.

(16) Z lekárskeho potvrdení o zdravotnom stave maloletého na č.l. 57 vyplýva, že trpí ochorením dolných končatín, má predpísané kompenzačné pomôcky (vločky).

(17) Pri rozhodovaní súd aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(18) Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(19) Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(20) Podľa § 62 ods. 3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(21) Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(22) Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(23) Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(24) Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(25) Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(26) Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(27) Po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov súd dospel k záveru, že podaný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti nie je ani len sčasti dôvodný.

(28) Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá, až kým deti nie sú schopné samostatne sa živiť. V posudzovanej veci je nepochybné, že maloletý, ktorá je žiakom základnej školy, nie je v súčasnosti schopný samostatne sa živiť a preto vyživovacia povinnosť rodičov k nemu trvá. Rodičovská vyživovacia povinnosť má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov a vždy je potrebné vychádzať okrem odôvodnených potrieb dieťaťa aj z možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov. V prípade, ak sa pomery u dieťaťa alebo u niektorého z rodičov podstatným spôsobom menia, je možné súdne rozhodnutie o výživnom zmeniť.

(29) Pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti (prípadne o jej zrušení) súd vždy prihliada len na to, či oproti ostatnej úprave vyživovacej povinnosti, ktorá sa má zmeniť, došlo alebo nedošlo k (podstatnej) zmene pomerov. Súd nemá právomoc posudzovať, či skoršie rozhodnutie o vyživovacej povinnosti bolo správne alebo nie. Len v prípade, ak sa zistí na niektorej zo strán podstatná zmena pomerov, len vtedy môže rozhodnutie o výživnom zmeniť.

(30) V posudzovanej veci súd takú podstatnú zmenu, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, nezistil. Navrhovateľ v podstate opakovane uvádza, že mu jeho príjmy nedovoľujú uspokojovať všetky jeho potreby. Na jeho príjmoch oproti stavu ku dňu ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti sa však nič zásadné nezmenilo, naďalej poberá invalidný dôchodok, ktorý bol oproti stavu ku dňu ostatného rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti ešte mierne zvýšený. Z invalidného dôchodku sa mu síce vykonávajú zrážky do výšky jeho jednej polovice, avšak ide o zrážky vzniknuté z dôvodu pohľadávky za trovy výkonu trestu. Ide o výdavok, na ktorý súd pri posudzovaní jeho vyživovacej povinnosti nemôže prihliadať. Skutočnosť, že otec maloletého páchal trestnú činnosť, v dôsledku ktorej sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho mu vznikla povinnosť nahradiť trovy výkonu trestu, nemôže ísť na ťarchu plnenia vyživovacej povinnosti otca k svojmu dieťaťu. Výživné musí mať prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami rodičov, vrátane výdavkov na uspokojenie trov výkonu trestu. Nič sa u otca nezmenilo ani na jeho zvýšených výdavkoch súvisiacich s jeho zdravotným stavom. Už v čase ostatného rozhodovania bol onkologický pacient a bral lieky, za ktoré musel doplácať. V súčasnosti tvrdí, že musel doplácať za načúvací prístroj, túto skutočnosť však nepreukázal. Ide však opäť o výdavok, ktorý nemožno uprednostniť pred povinnosťou otca plniť si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému.

(31) U maloletého k žiadnej podstatnej zmene pomerov nedošlo. Naďalej navštevuje rovnaký stupeň základnej školy, naďalej má ortopedické problémy. Jeho pomery nedávajú žiaden podklad pre zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca k nemu.

(32) U matky takisto súd nezistil žiadnu významnú zmenu pomerov odôvodňujúcu zníženie výživného. Jej priemerný čistý príjem podľa oznámenia zamestnávateľa, z ktorého súd vychádzal, bol v roku 2023 vo výške 573,22 € mesačne, čo je v rozpätí príjmov, ktoré matka mala v čase ostatného rozhodovania. Jej príjmy sa teda nezlepšili. Zvýšili sa jej však výdavky na stravu (je všeobecne známe, že ceny tovarov, vrátane potravín, na Slovensku v dôsledku inflácie stúpili). V určitom zmysle došlo u nej k zlepšeniu pomerov, ktoré spočíva v tom, že býva v spoločnej domácnosti okrem detí aj s partnerom, s ktorým zdieľajú náklady, avšak túto skutočnosť nemožno pričítať na ťarchu vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Znížením výdavkov matky na bývanie v tomto prípade možno kompenzovať zvýšené náklady na stravu. Na zníženie výživného otca to však dôvod nie je. Partner matky nie je osobou povinnou vyživovať ani matku, ani maloletého. Ak sa dobrovoľne podieľa na úhrade nákladov domácnosti, financuje tým aj potreby maloletého (najmä jeho potrebu bývania), ktoré by mal financovať

práve otec. Ak iná osoba, ktorá nemá vyživovaciu povinnosť k maloletému, prispieva dobrovoľne aj na úhradu jeho potrieb, nemožno takýto príspevok použiť v neprospech maloletého a znížiť vyživovaciu povinnosť otca k nemu.

(33) Keďže teda súd žiadnu podstatnú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, matky ani maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného otca na maloleté dieťa, nezistil, návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.